

opdatering

Årbog for Vardemuseerne
& Ringkøbing-Skjern Museum

2019

opdatering

Årbog for Vardemuseerne &
Ringkøbing-Skjern Museum 2019

opdatering
Årbog for Vardemuseerne
& Ringkøbing-Skjern Museum 2019

© Forfatterne, Vardemuseerne
& Ringkøbing-Skjern Museum 2020

Redaktion: Caroline E. Larsen og Tine Lorange

Korrektur: Harriet Ludvigsen

Grafisk tilrettelæggelse: Tine Lorange

Forsidefoto: Emily Pritchards hus på Redningsvejen
i Nymindegab. Foto: Niels A. Hansen

Fotos og illustrationer: med mindre andet er angivet ved
de enkelte fotos og illustrationer tilhører billedmaterialet
i denne bog Vardemuseerne, NaturKulturVarde,
Ringkøbing-Skjern Museum eller Arkæologi Vestjylland

Alle kort, Danmarks Højdemodel og
ortofotos: ©Geodatastyrelsen

Skrift: Myriad Pro

Papir: MultiArt Silk 130g

Omslag: 1/s 260g

Tryk: PE Offset, Varde

ISBN 978-87-93713-19-2

ISSN 1903-9581

Kære Læser!

Omverden har ofte et billede af museer som støvede og statiske. At dette billede ikke på nogen måde er sandt viser hvert eneste år af Vardemuseernes og Ringkøbing-Skjerns Museums virke, ligesom det i øvrigt gælder for størsteparten af landets museer. Artiklerne i årets årbog viser som altid de mange facetter af museernes arbejde. Hvor den brede offentlighed lægger mærke til museernes forandringer når vi åbner nye udstillinger og af og til også nye besøgssteder, så giver årbogen jer læsere en god fornemmelse af at museer kan endnu mere end I, som museumsgæster ser, når alt er pudset og pænt stillet frem til skue. Og det bliver også tydeligt at vores formidling er baseret på konstant forskning. Årets *opdatering* fremlægger blandt andet et udbytte af et igangværende Ph.d.-projekt om udviklingen af henholdsvis den gamle købstad Ringkøbing og den nye stationsby Skjern og nye historier om Nymindegab, som er blevet hentet ud af glemslen, nu hvor der arbejdes på

en nyopsætning af udstillingen på Nymindegab Museum. *opdatering* giver Jer også indblik i museernes projekter omkring frivillige og læringsarbejde for børn og elever, et felt, hvor vi som museer selv er i en konstant læringsproces gennem nye projekter på områderne – vi vil nemlig gerne blive bedre til denne vigtige del af vores arbejde hvert eneste år!

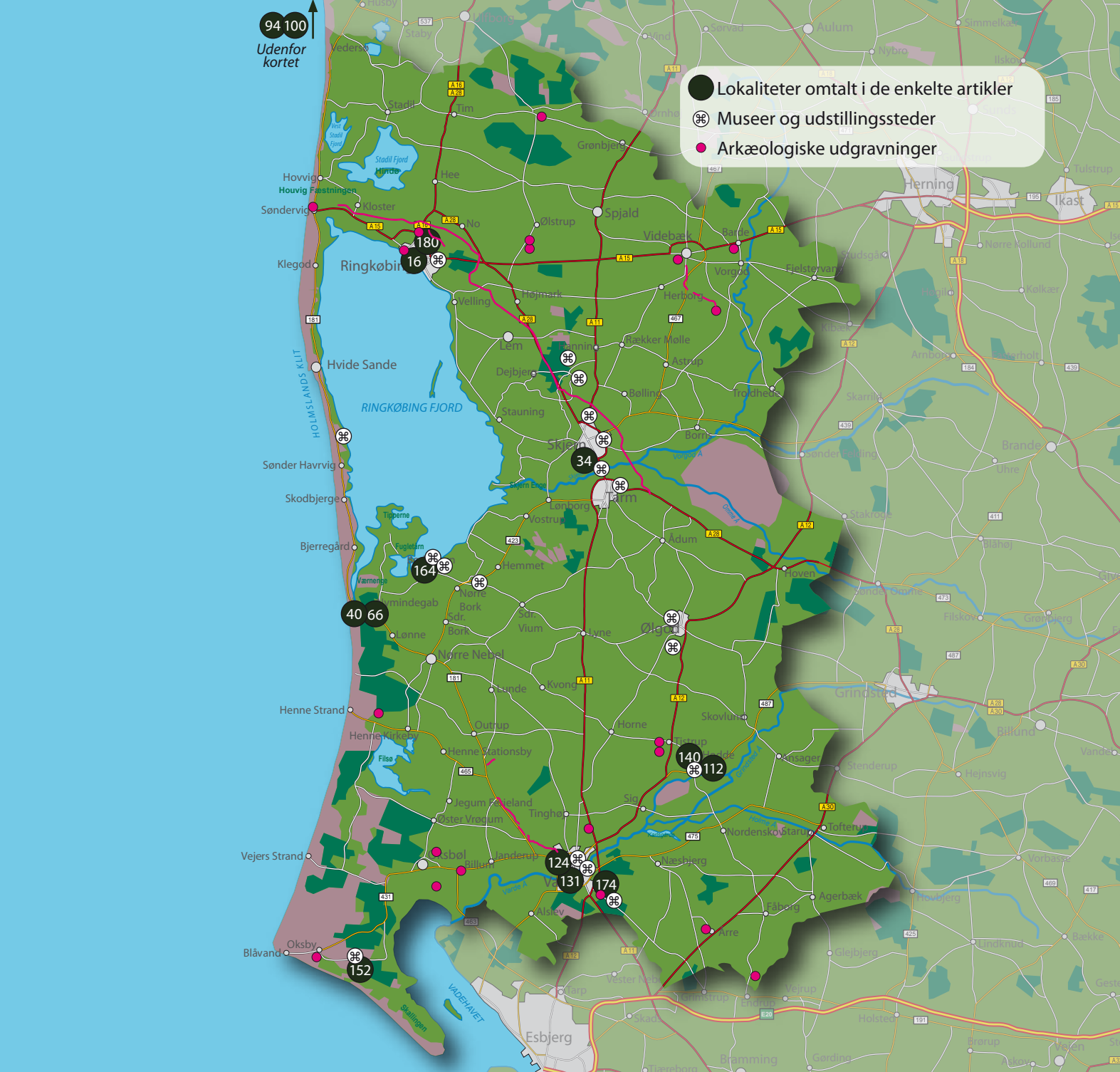
Et andet felt, hvor vi vestjyske museer er bannerførende, er værtskab. Fordi I alle rejser og er museumsgæster i hele verden, bliver vores vestjyske museer også målt op mod det flotteste museumsdesign i London og de mest fantastiske fund i Ægypten. Kun når vi sætter gæsten i centrum kan vi gøre en helt særlig forskel for jer. Dette arbejde kan I blive klogere på i årbogen. Og som altid får I også et indblik i de næste store arkæologisk og historiske opdagelser, og dermed i de historier, I engang i fremtiden som velmodtagne gæster skal opleve på vores besøgssteder.

Rigtig god fornøjelse med læsningen!
Mette Bjerrum Jensen og Claus Kjeld Jensen

94 100

Udenfor kortet

- Lokaltiteter omtalt i de enkelte artikler
- ☎ Museer og udstillingssteder
- Arkæologiske udgravninger

Indhold

6	Museumsforeningernes årsberetninger	131	Disney og fordærv
<i>Af Pernille Ø. Sørensen</i>
16	Nygade i Ringkøbing
<i>Af Christian Ringskou</i>	140	Din, min og vores skolehistorie
<i>Af Malene Frosch Langvad</i>
34	Villads Pebel
<i>Af Torben Egeberg</i>	146	Frivillighed i forandring
<i>Af Per Lunde Lauridsen</i>
40	Nyminddegab Badehotel
<i>Af John V. Jensen</i>	152	"Velkommen i Tirpitz!"
<i>Af Marie-Louisa Tvede Steffensen</i>
66	Det besatte Nyminddegab
<i>Af Michael Trier Aagaard & John V. Jensen</i>	161	Sara om SARA
<i>Af Sara Hjøllund Sørensen</i>
94	Omkring en Oldtids-Arne
<i>Af Jens Dalgaard-Knudsen</i>	164	Da dronerne kom til Fahl Kro
<i>Af Caroline E. Larsen</i>
100	Omkring Oldtids-Arnen fra Nørre Fjand
<i>Af Palle Eriksen</i>	174	På gravhøjsjagt ved Varde
<i>Af Lene N. Hansen</i>
109	Ikke særligt lovligt
<i>Af Olav Martinsen</i>	180	Før Ringkøbing
<i>Af Rachel Facius, Line Lerke & Torben Egeberg</i>
112	Signalkrebs
<i>Af Morten Vinding</i>	188	Årets gang i ArkVest
<i>Af Lene B. Frandsen & Poul Krogh Jørgensen</i>
121	NaturNørd gik online
<i>Af Jonas Gadgaard</i>	192	Årets udgravninger
<i>Af arkæologerne i ArkVest</i>
124	Røverhistorier til Frellemalerierne?
<i>Af Pernille Ø. Sørensen</i>	208	Tidstavle

Nygade i Ringkøbing

– gammel gade med "nyt" navn

Af Christian Ringskou

Vi starter med en opfordring: Husk at se op over udstillingsvinduer og markiser, når du færdes i en gågade. Husene i sådan en gade fortæller historier om byen og dens udvikling. Her, hvor handel og aktivitet samler virkelyst og penge, vil der ofte kun være få meget gamle huse. Bygninger fra første halvdel af 1900-tallet vil tit være i flertal, og der vil også være et par betonklodser fra 1970'erne.

Som i de seneste fem udgaver af *opdatering* bruger vi over de følgende sider Ringkøbing-Skjern Museums samlinger af fotografier til en gåtur i en af Ringkøbings gamle gader. I år slår vi følge med alle de handlende i Nygade. Men hvordan går det med logikken her, hvor gaden har "ny" i navnet? Forklaringen skal søges i de store omlægnings af de vestjyske landeveje midt i 1800-tallet. Ringkøbings gamle forbindelse mod nord gik ad Østergade, mens Nygade under navnet Vester Meldgade (Vester Mellemgade) fristede en mere beskeden tilværelse. I 1845 blev det imidlertid kendt i Ringkøbing, at Ingeniørkorpset i forbindelse med anlæg af en ny drænet chaussé fra Ringkøbing til Holstebro og Lemvig ønskede trafikken omlagt. Den slags

giver ballade, for mens købmændene i Østergade så sig truede på deres brød, øjnede Algades og Torvets ditto forøget trafik og dermed forøget søgning. Det førte til diskussioner, afstemninger og opmålinger af de smalle steder i de relevante gader. Til syvende og sidst lå beslutningen imidlertid ikke hos byens borgere men hos den enevældige konge, der i 1847 resolverede, at trafikken skulle lægges om. Vester Meldgade, der sluttede ved Nørregade, skulle forlænges mod nord. Snart skulle det vise sig, at byens handlende havde interesseret sig for sagen med god grund. Østergade slumrede hen i en tornerosesøvn, der er baggrunden for dens mange bevarede gamle huse, mens nye tider og nyt navn i Nygade snart fortrængte de fattige håndværkere og gamle enker. Nygade blev Ringkøbings handelsstrøg, og som forfatteren til *Ringkøbing Købstads Historie*, Carl Lindberg Nielsen, skrev: "En Gade, der for den Sags Skyld godt kunde have ligget i Esbjerg eller en anden moderne By, og som slet ikke er karakteristisk for Ringkøbing".¹ Det er vist ikke venligt ment, hverken overfor Esbjerg eller Nygade, men lad os nu alligevel give den en chance:

RINGKJØBING.

1. Kirken.
2. Torvet.
3. Gyden.
4. Nørre Port.
5. Bye Porten.
6. Raudhuset.
7. Bommen.
8. Toldboden.
9. Vester Strand Gaden.
10. Vester Gaden.
11. Vester Strand Mellegaden.
12. Vester Mellegaden.
13. Øster Strand Mellegaden.
14. Øster Mellegaden.
15. Øster Strand Gaden.
16. Øster Gaden.
17. Nørre Gaden.
18. Nørre Mellegaden.
19. Nørre Gaden.
20. Holmen Gade.

Maaße 1767

RIM6214F5

Foto: Formentlig Carl Christian Carlsen eller fotograf Poulsen

Vi begynder med begyndelsen og et overblik fra kirketårnet i 1860'erne. Sådan så Nygade altså ud, dengang den blev "ny". Vi bemærker, at gaden endnu kun er bebygget til krydset med Nørregade.

De hvide opmalinger af tagrygge og forskellinger leder måske tankerne til Skagen; men en række af de meget gamle fotografier fra Ringkøbing viser, at skikken også var almindelig her.

RIM2770F2

Foto: Måske Jens Dalgaard-Knudsen

Nygade er Ringkøbings længste gade, så vi er ivrige efter at komme i gang. Men det er slet ikke så nemt. Når vi forsøger at gå fra Torvet forbi Ringkjøbing Landbobanks bygning og ind i Nygade med dette foto fra 1938, er gaden forvandlet til en åben rende. Det er nu blot et midlertidigt onde i forbindelse med kloakeringsarbejde. Sådan er det engang imellem. Det har vi også måttet sande gennem de sidste par år.

RIM9018F20
Pressefoto, Ringkøbing Amts Dagblad

Vi prøver i folkevognsrugbrødets tidsalder i stedet, men det er stadig ikke så let at kante sig frem. Læg mærke til skiltet ved Landbobanken. Nygade er både hovedvej 15 og 16. Det vil altså sige, at både trafikken mellem Herning og Søndervig og trafikken mellem Ringkøbing og Holstebro her mere end 100 år efter omlægningen af landevejene gennem byen stadig skal gennem den smalle Nygade.

RSM10556F18
Foto: Ukendt

Så er der fest og glade dage! Fem lange besættelsesår er til ende, og de britiske befriere ruller gennem Vestjylland med baretterne på sned i smarte motorkøretøjer. Selvfølgelig gik ruten ad hovedvejen gennem Nygade, hvor Tommy her bliver budt velkommen foran nr. 2 og 4.

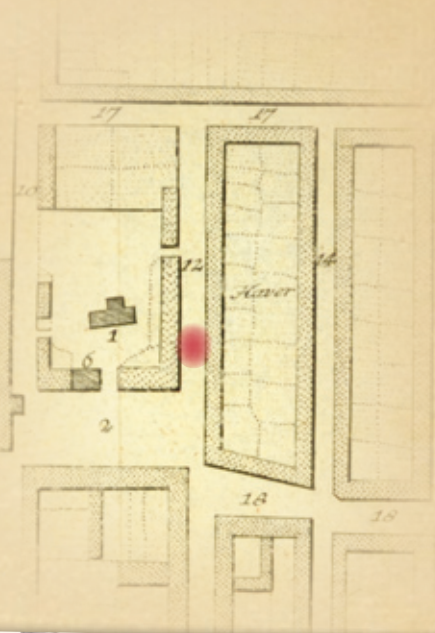

RIM6214F7

Foto: Formentlig Carl Christian Carlsen eller fotograf Poulsen

Vi ser os over skulderen og er en menneskealder længere tilbage i tiden. De lave grundmurede huse i ét plan på langs ad gaden var typiske i 1800-tallets vestjyske købstæder, men i en ny tid var de for små og beskedne på denne centrale plads. Såvel den gamle købmandsgård i baggrunden på hjørnet af Torvet og Grønnegade som de små Nygadehuse i forgrunden er for længst væk.

For at være kvinde med succes som erhvervsdrivende i tiden omkring 1900 skulle man helst blive enke nogenlunde tidligt i livet. Pouline Schouboe var sådan en enke. Hun overtog guldsmedeværksted og forretning efter sin mand i 1871, og drev virksomheden i det kønne hus til højre gennem mange år.²

RIM5469F1

Foto: Formentlig Carl Christian Carlsen eller fotograf Poulsen

Næsten samme sted og sikkert næsten lige så tidligt i fotografiets historie. I baggrunden troner Agent Christensens store hus på Torvet – det senere Ringkøbing Bank og nuværende Vestjysk Bank.

Hvor disse små købstadshuse ville have klædt overgangen fra Torvet til Nygade, hvis de havde været her endnu...

RIM7347F16
Foto: Andreas Beiter

Vi indfører gradvist mere liv i motivet. Først var det helt øde og stille, så var der en halv hund og nu, formentlig i 1890'erne, hvor en ny generation af fotografer kan bruge kortere lukketider, kommer der mennesker med. Fru Schouboe har fået en ny nabo med første sal.

RIM5425F37
Foto: Andreas Beiter

Vi er i gang med en øvelse, hvor fotograf Andreas Beiter tager et billede, går 100 skridt baglæns, tager et billede og går 100 baglæns osv. Her er vi mellem nr. 8 og 9 med en blanding af den gamle sidegades og det nye handelsstrøgs meget forskellige huse. Skilte reklamerer for Hotel Vestjylland og Ringkøbing Maskinværksted, mens urmager J.C.A. Closter gør opmærksom på sin tilstedeværelse med et udhængsskilt i form af et stort ur. Skiltet findes i dag i Ringkøbing-Skjern Museums samlinger.

RIM5425F12
Foto: Andreas Beiter

100 skridt baglæns og endnu et foto. Udover damer med lange kjoler og cykler (det må kræve øvelse og forsigtighed) har vi nu skilte for "J.C. Badens Skotøjsfabrik", "Bollerups Bog- og Papirhandel", "Kul og Kokes Th. Teissen", "J.B. Hedegaard", og "L.C. Andersen Uhrmager og Guldsmed" i motivet.

RIM5074F
Postkort

Vi vender motivet og ser mod nord ved Bollerups Boghandel med et velkomponeret postkort, der, som det fremgår, må være fra omkring 1910.

L.C. Andersen, hvis skilt dominerer til venstre, havde tid til andet og mere end urmageri (og det var han ellers rigtig god til; vi har flere pragteksemplarer fra hans hånd i Ringkøbing-Skjern Museum). I 1910 satte Andersen hjuldamperen Prins Hamlet i fart som udflugtsbåd på Ringkøbing Fjord. Sejladsen blev en stor succes,³ også selvom Ringkøbing Amts Avis den 25. juli 1918 kunne citere en svensk journalist for følgende:

Søen var høj og Passagererne stod paa Dækket som Sild i en Tønde. Jeg har aldrig før været Vidne til Søsye blandt Mennesker, der var ude af stand til at røre sig, og jeg haaber, jeg herefter maa blive forskaanet for det Syn. Det er alt for uhyggeligt. Mennesker stod der og spruttede paa hinanden som cifoner.

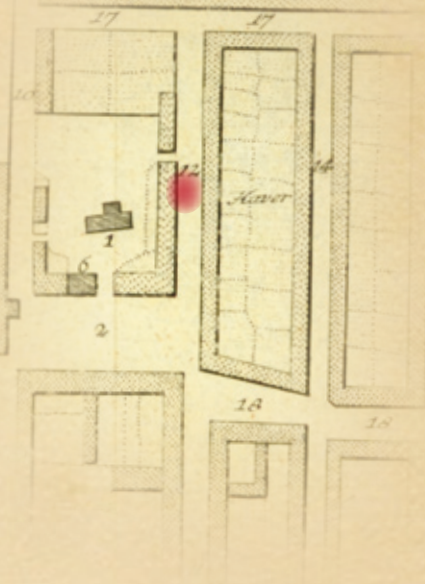
Den vestjyske avis mente nu, at svenskeren overdrev lidt...

RIM6907F90

Foto: Jens Holm (mere eller mindre)

Nej! Så vil vi hellere blive på det tørre i Nygade, hvor vi et par årtier senere møder boghandler Jens Holm og hans bror urmager Halvor (i hvid kittel), der drev butik side om side. Jens Holm var en flittig amatør fotograf, og, som trofaste læsere af denne årligt tilbagevendende fotovandring vil vide, kan Ringkøbing-Skjern Museum takke ham for mange af vores gadebilleder. Men denne gang er han altså selv i motivet, så der er en ven ved kameraet, eller måske bruger boghandleren selvudløser.

RIM6907F5

Foto: Jens Holm

Og så endelig! Efter seks års hårdt arbejde, ikke mindst for læserne, når vi til forfatterens favorit blandt hundreder af fotografier fra Ringkøbings gader. Boghandler Holm og familie gør klar til det årlige landliggerliv i sommerhuset i Søndervig. Theodor Jensens gamle automobil Ø 29 på massive dæk bliver læsset med divan på taget, barnevogne på kølerhjelmene og meget, meget mere.

Men vi skal desværre ikke med. I stedet tager vi et kig på blikkenslager Wieses ejendom i Nygade 14 anno 1907. Her kan man også gå til frisør eller leje en cykel.

RIM5504F4
Fotograf ukendt

Men nu må det være på tide at vende blikket mod gadens vestside, hvor vi træffer bagermester Jens Bang Hedegaard i nr. 17. Hedegaard var en flittig sanger. Han gav den ifølge troværdig kilde gerne som solotenor.⁴ Man forestiller sig, at det hvert øjeblik kan gå løs med "Oh sole mio".

RIM6907F93
Foto: Jens Holm

Vi bringer endnu et foto samme sted. Bagermester Hedegaard er blevet ældre, og han har tillagt sig en flot figur, der bæres med rank og stolt attitude. De andre personer i motivet er i bevægelse, men bagermesteren kan godt stå stille i den tid fotografens linse står åben.

RIM3914C
Fotograf ukendt

Vi er nu nået til nr. 19, hvor herreekviperingshandler Christen Trabergs facade bliver ved med at dukke op. Først et foto fra omkring år 1900 med flotte udstillingsvinduer og fem herrer på trappen. Vi har ingen oplysninger om personerne, men man kunne jo gætte på, at det er ekviperingshandleren og hans skræddersvende.

Ringkøbings berømte bysbarn, journalisten og polarforskeren Ludvig Mylius-Erichsen, slog Traberg sammen med orgelfabrikant J.P. Andresen og skrev om dem, at de var *selfmade* mænd i ordets bedste forstand med duelighed og forretningstalant. "Det er blandt andet ved saadanne Mænds Arbejde, at en ny og moderne Tid er kommen til Byen".⁵

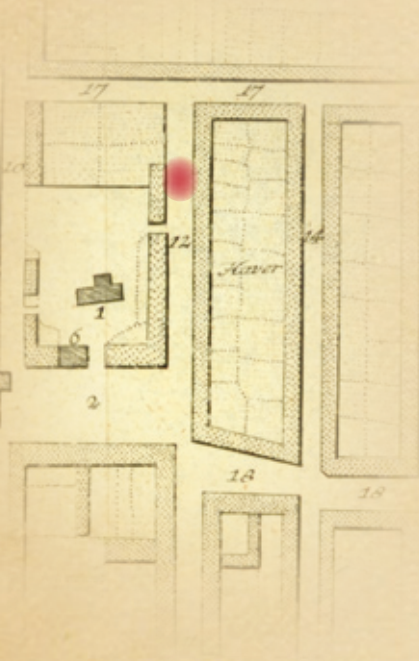

RIM6907F88
Foto: Jens Holm

Senere drev Einer Noes manufakturhandel i lokalerne, men når vi sammenligner med det følgende foto, kan vi se, at skiltet over vinduet nok fik en hård medfart, men også at det overlevede denne ombygning.

RIM5469F4
Foto: Jørgen Borg

I 1992 dukkede Trabergs skilt frem igen ved endnu en ombygning i Nygade 19, og Ringkøbing Museum var klar med kameraet.

RIM5425F5

Foto: Andreas Beiter

Dermed er vi fremme ved krydset med Nørregade og ved enden af den gamle Vester Meldgade. Andreas Beiter er stadig i gang med sin 100-skridt-baglæns-og-et-foto-manøvre, og vi kigger tilbage mod Torvet med byens biograf til højre.

De levende billeder kom tidligt til Ringkøbing, hvor KOSMORAMA slog dørene op allerede i 1909. Ved premieren kneb det ganske vist for pianist og valdhornblæser at følge stumfilmens timing,⁶ men det var bare begyndervanskeligheder. Biografen gik en strålende fremtid i møde.

RSM10593F1

Postkort, Stenders Forlag

Biografejer L.P. Hansen var en mand med mod på investering. I årene efter 1910 byggede han Nørrehus til erstatning for det simple træskur. Biografen havde dermed fået statelige rammer,⁷ og Nygade havde i arkitekt Kristian Jensens sikre og smagfulde stil fået en karakteristisk bygning.

Trods udgivelse ikke så længe efter jul vil *opdaterings* læsere tilgive, at vi her bringer et billede med julepynt. Det ville trods alt være mærkeligt at tilbringe 130 år i byens handelsstrøg helt uden.

RIM69371
Postkort

Dette billede indgår i en lille samling postkort, der ikke kun har kulturhistorisk værdi ved deres motiver, men også ved deres beskrifter. Under og omkring Første Verdenskrig blev de sendt fra Ringkøbing til familie i USA, der skulle følge med i alt det nye derhjemme. Det var nok meget almindeligt, men disse kort er sjældne derved, at de vendte tilbage til Danmark. På dette kort læser vi:

"Det er begyndelsen af Nygaden nu der hvor den store Bygning ligger der var det at den gamle Skomager Bertelsen boede hvis du kan huske det i den Bygning hvor Kryds er over det er den Forretning hvor jeg arbejder". Og på forsiden: "Biografteateret".

RIM7632F18
Postkort

Vi bevæger os lidt videre og ser nu Grand Hotel i nr. 22 med Nørregadekrydset i baggrunden. Vi forstår, at hotellet har alt, hvad gæsterne kan ønske sig inklusive havestue og et diskret pissoir.

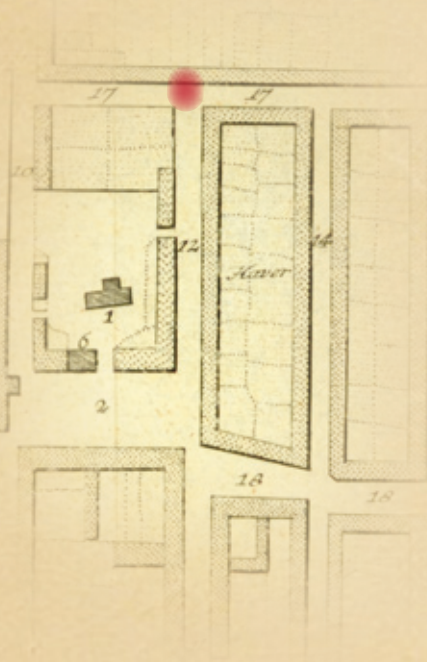
RIM9118F3
Foto: Måske Andreas Beiter(?)

Vi kan ikke forlade Nygade-Nørregade-krydset uden et sidste kig sammen med disse to herrer i hvide kasketter, der uforstyrrede spadserer rundt midt på hovedvejen. Vi er lidt længere tilbage i tiden nu. Grand Hotel står i én etage og på biografens plads ser vi et beskedent hus. Det må jo så efter postkortet fra før være skomager Bertelsens.

Læg i øvrigt mærke til trækvognen til højre. Dem er der mange af på de gamle billeder. Her en lidt speciel version med fjedre.

RIM6214F8
Foto: Formentlig Carl Christian Carlsen eller fotograf Poulsen

Er huse af denne type og generation egentlig ikke lidt glemte og underkendte? Vi må være omkring 1870, og Nygade 23 er nybygget med kælder, altan med støbejernsgitter og med skifertag. Gennemsolidt, alvorligt og nogenlunde prunkløst tager det sig ud, og det passer godt til, at huset i perioden 1930 til 1946 var amtstue – altså der, hvor man skulle betale sin amtsskat.⁸

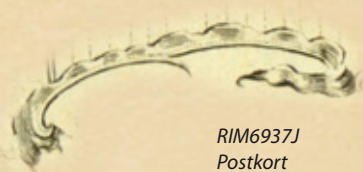

RIM5419F16

Foto: Gunner Fomsgaard

Nygade 31. Samme sted men med blikket i den modsatte retning 80 år senere. Endeløse kolonner af desillusionerede tyske soldater på vej fra betonstillerne langs vestkysten til grænsen. De var alle på vej hjem til det Tyskland, der senere skulle blive delt i Vesttyskland med Wirtschaftswunder og folkevogn, og et Østtyskland med kommunisme og jerntæppe. Hvad gik der mon gennem hovederne på disse snævsede og trætte mænd sådan en majdag i 1945?

RIM6937J

Postkort

Tilbage på vejens østside og en bid længere ude finder vi to meget forskellige huse. Huset i forgrunden er dr. E. Holsts villa i schweizerstil med udhæng og træskærearbejde. Bag det fremtræder Erikshus i mere sædvanlig dansk provinsbystil.

Også dette postkort er fra serien med forklaringer til udvandrede familiemedlemmer. Med flot, gammeldags vestjysk ejefald læser vi: "Dr. Holst hans hus som nu ejes af en Herredsfulmægtig dr. Holst og hans Kone er død for flere Aar siden". Her er altså tale om en mand, der ikke behøvede nærmere præsentation, og Holst var vitteligt en fremtrædende person: Ridder af Dannebrog, fysikus i Ringkøbing Amt, byrådsmedlem i 30 år, formand for Ringkøbing Amts Lægeforening i 45 år og meget mere.⁹

RIM5739F9
Postkort

Tilbage på gadens vestside er vi nu ved numrene 37-41. Den lille hilsen fra Svend Aage til Marie og N. er kun til at komme i godt humør af. Valdemar har det heldigvis bedre, og Svend Aage skal til konfirmation i Skjern – mon vores facebook-besked og emails også vil dukke op til lokalhistoriens overflade om 100 år?

RIM7637F1c
Postkort

Det næste hus i rækken er under belejring af en mægtig vedbend! Det er synd, for huset med den store kvist og de simple men effektfulde dekorationer er 1870'erne, når de var bedst. Heldigvis klarede huset belejringen. Gå selv forbi og se efter.

RIM5023B

Foto: Måske Andreas Beiter(?)

I 1889 stod Ringkøbing Håndværkerforenings bygning med Teknisk Skole, festsal og mødelokaler i Nygade 30 klar til brug. Læg mærke til de besynderlige "bispehuer" på gavl og hjørner. De skulle forestille bikuber og symbolisere byens håndværkeres flittige gerning, så hvad skal vi lægge i, at de er væk i dag?

Indvielsen var festlig og efter nutidige begreber måske temmelig aparte: Man havde arrangeret et optog, der forestillede Danmarks Genius på en triumfvogn omgivet af hellebardister og pager. Det hele blev rullet ind i festsalen, hvor genius fremsagde en versificeret hilsen og de øvrige opførte en skjolddans.¹⁰ Sådan. Nu er det gengivet, som det står beskrevet i foreningens jubilæumsbog. Hvis læseren stadig ikke har et helt klart billede af, hvad der foregik, er han i samme båd som forfatteren til disse linjer.

RSM10593F68

Postkortforlæg, Stenders Forlag

Vi når nu krydset Nygade-I.C. Christensens Allé, hvor vi fra gadens vestside kigger mod banegården på en vinterdag. Ringkøbings genforeningsmindesmærke er sikkert en af de største "moderne" dysser, der nogensinde er rejst i Danmark. Alligevel var det så underligt halvhjertet. Dyssen blev rejst i 1921, men man fandt aldrig frem til en egnet inskription, og bare 39 år senere blev mindesmærket sløjet igen.¹¹

Den imponerende overligger stammer fra Muldbjerg. I 1960 blev den flyttet til Ringkøbing Museums have, hvor den med sine mindst seks tons med margin er den tungeste genstand i museets samlinger.

RIM6114A

Fotograf ukendt

Nygade bliver til Holstebrovej, hvor vejen krydser jernbanen. Længe var her overskæring i niveau, så det var et fremskridt, da der på et tidspunkt i begyndelsen af 1900-tallet kom viadukt støbt i beton. Det var i forbindelse med ombygning og udvidelse af denne viadukt, at man i 1960 sløjfede dyssen på forrige foto.

På dette foto med kig mod syd har vi overblik igen. Vi konstaterer, at vi i år har bevæget os helt uden for byen. Det er på tide at få holdt. Men det går sikkert løs igen i næste udgave af opdatering.

Noter

1. Carl Lindberg Nielsen: *Ringkøbing Købstads Historie*. Ringkøbing 1967, s. 35-43, citatet s. 43.
2. F.K. Erlang: *Ringkøbing Haandværkerforening 1861 – 24. Februar – 1936*. Ringkøbing 1936, s. 160.
3. Bent Karstoft: Turisme på Ringkøbingegnen. I: Henning Ringgaard Lauridsen (red.) *Land, By og Landbobank – Ringkøbing Landbobank 1886-1986*. Ringkøbing 1986, s. 137-38; Jens Aarup Jensen & Jørgen Borg: *Ringkøbing gadebilleder dengang og nu*. Ringkøbing 1981, s. 68.
4. Erlang, s. 128.
5. Ludvig Mylius-Erichsen: *Ringkøbing og Omegn*. København 1901, s. 51.
6. Jørgen Hansen: *Ringkøbing Biograf 1909-2009*. Ringkøbing 2009, s. 8-9.
7. Hansen, s. 11-12.
8. Per Hauge Mortensen: *Ringkøbing Amt 200 år. FRAM – Fra Ringkøbing Amts Museer* 1994, s. 24.
9. S. Rambusch: Erik Begttrup Holst. *Hardsyssels Aarbog* 1908, s. 1-10.
10. Erlang, s. 67-76.
11. Palle Eriksen: Nye dysser. *FRAM – Fra Ringkøbing Amts Museer* 1991, s. 76-79.